

PIISPAINKOKOUKSEN OHJE PAPIN JA LEHTORIN VIRKAPUKEUTUMISESTA

1 Papinpuku

1.1 Pappisviran tunnukset

Miespuolisen papin virkatunnukset ovat

1. polvitaiveeseen ulottuva pystykauluksinen papintakki (kaftaani), valkoinen papinpaita, papinkaulus ja liperit
2. musta pantakauluksellinen papinpaita, jolla tarkoitetaan pystykaulusta ja siihen liittyvää valkoista etuosaa tai kaulusta ympäröivää valkoista osaa.

Naispuolisen papin virkatunnukset ovat

1. Valonsäde-papinjakku, valkoinen pantakauluksellinen papinpaita ja Valonlähde-risti
2. musta pantakauluksellinen papinpaita, jolla tarkoitetaan pystykaulusta ja siihen liittyvää valkoista etuosaa tai kaulusta ympäröivää valkoista osaa.

Violetti on piispan paidan väri.

Naispuolisen papin virkatunnuksiin kuuluvaa ristiä ei käytetä piispan virka-asussa.

1.2 Papin puvut

A Papin juhlapuku

Miespuolisen papin juhlapuku on polvitaiveeseen ulottuva papintakki (kaftaani), mustat suorat housut, papinkaulus ja liperit sekä valkoinen papinpaita, mustat sukat ja mustat kengät.

Naispuolisen papin juhlapuku (design Kirsimari Kärkkäinen) on papinjakku, jossa on valkoinen säde, risti kiinnitettynä jakussa sille varattuun paikkaan, polvipituinen tai pitkä hame tai housut, valkoinen papinpaita ja asukokonaisuuteen sopivat mustat sukat ja kengät.

B Papin tummapuku

Miespuolisen papin tummapuku on yhtenäisen tumman puvun kanssa pidettävä musta pantakauluksellinen papinpaita, mustat sukat ja mustat kengät.

Naispuolisen papin tummapuku (design Kirsimari Kärkkäinen) on papinjakku, jossa on musta säde, risti kiinnitettynä jakussa sille varattuun paikkaan, polvipituinen hame tai housut, musta pantakauluksellinen papinpaita sekä asukokonaisuuteen sopivat mustat sukat ja kengät. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää mustan pantakauluksellisen papinpaidan kanssa muuta yhtenäistä tummaa pukua.

C Papin arkipuku

Miehen arkipukuna on musta pantakauluksellinen papinpaita ja tilanteen mukaan tavallinen puku tai muu arkiasu sekä asuun sopivat sukat ja kengät.

Naisen arkipukuna on musta pantakauluksellinen papinpaita ja tilanteen mukaan papin jakkupuku, tavallinen jakkupuku tai muu arkiasu sekä asuun sopivat sukat ja kengät. Papinjakussa ei ole sädettä.

1.3 Pappien jumalanpalveluspukeutuminen

Jumalanpalveluspuvun kanssa käytetään papin juhlapukua tai tummaapukua. Tummaapukua käytetään tilanteen mukaan myös osallistuttaessa seurakunnassa muuhunkin kuin jumalanpalvelustoimintaan.

Tilaisuudesta riippuen pukeudutaan joko papin juhlapukuun tai tummaanpukuun. Viikko-toiminnassa voidaan käyttää myös papin arkipukua.

Piispainkokouksen hyväksymässä Jumalanpalveluksen oppaassa (2009) käsitellään pappien pukeutumista jumalanpalveluksessa. Lisäksi noudatetaan seuraavia ohjeita:

Kirkkotilassa pidettävissä jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa käytetään pääsääntöisesti jumalanpalveluspukua. Seurakunnan tulee huolehtia siitä, että käytössä on riittävä jumalanpalvelusvaatetus.

Kodeissa tai muualla tapahtuvissa jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa on suositeltavaa pukeutua jumalanpalveluspukuun. Tämän sijasta voidaan käyttää papin juhlapukua. Yksityisessä ehtoollisessa tai ripissä voidaan käyttää stolaan papin tummanpuvun ja papin juhlapuvun kanssa.

1.4 Pappien pukeutuminen yhteisissä kokoontumisissa

Pappien yhteisissä kokoontumisissa pukeudutaan erikseen annettavien ohjeiden mukaan. Esimiesasemassa oleva tai vastaava antaa ohjeet pukeutumisesta, kun papistolta edellytetään yhtenäistä pukeutumista.

2 Lehtorin puku

Lehtorin puku on Riitta Immosen suunnittelema musta puku. Lehtorin pukua käytetään tilanteen mukaan samoin kuin papin juhlapukua tai papinpukua.

Jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa noudatetaan niistä annettuja ohjeita ja suosituksia. Jumalanpalveluspuvun kanssa käytetään lehtorinpukua tai muuta tummaa pukua. Muutoin noudatetaan soveltuvin osin edellä kohdissa 1.3 – 1.4 annettuja ohjeita.

3 Yleisiä ohjeita

Yleiset ohjeet koskevat soveltuvin osin kirkon kaikkia viranhaltijoita ja työntekijöitä.

3.1 Pukeutuminen

Papin pukeutumisen lähtökohta on, että pappi on aina virkaa toimittaessaan tunnistettavissa papiksi. Virkapukeutumisessa on otettava huomioon kulloisenkin tilaisuuden luonne. Viran tunnusten käyttäminen ja virkatehtävien hoitaminen edellyttävät aina huoliteltua pukeutumista. Muutenkin viranhaltijan tulee olla olemukseltaan siisti ja huoliteltu. Papin juhlapuvun kanssa käytetään tarvittaessa asuun sopivaa päällysvaateetusta.

Päivätalaisuuksissa, kuten kirkollisissa toimituksissa, naispuolisen papin juhlapukuun kuuluu polvipituinen hame tai housut. Erityisen arvokkaissa tilaisuuksissa juhlapukuun kuuluu pitkä hame. Juhlapuvun kanssa käytetään vain sitä varten suunniteltua paitaa.

Naispuolisen papin Valonlähde-ristiä käytetään vain virkapukuun kuuluvassa papinjakussa sille varatussa paikassa säteen yläpuolella.

Papin virkapuvun kanssa ei käytetä näyttäviä koruja.

3.2 Kunniamerkit

Kunniamerkkejä käytetään juhlapuvun tai papin tummanpuvun kanssa. Kunniamerkkien käytöstä mainitaan kutsussa. Kunniamerkkien kantamisessa noudatetaan ritarikuntien antamia ohjeita.

4 Siirtymäkauden säännös

Vuokko Nurmesniemen suunnittelemaa naispuolisen papin juhlapukua voidaan edelleen käyttää juhlapukuna ja tummanapukuna. Siihen kuuluvaa Kalevala Koru -ristiä saa käyttää vain Nurmesniemen suunnitteleman puvun kanssa. Uusi virkapuku hankitaan Kirsimari Kärkkäisen suunnittelemaasta Valonsäde-virkapukumallistosta.

Tämä ohje on hyväksytty piispainkokouksen istunnossa 15.9.2010 Tampereella ja se korvaa piispainkokouksen 12.9.2001 antaman suosituksen papin ja lehtorin pukeutumisesta virantoimituksessa.

Arkkipiispa

Kari Mäkinen

Piispainkokouksen sihteeri

Jari Jolkkonen